

Dosarul nr.1ra-1714/2022
1-19094125-01-1ra-211222022

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

07 noiembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte – Țurcan Anatolie

Judecători – Talpă Boris, Eremciuc Ghenadie, Parfeni Oxana și Donos Aliona

judecând, fără citarea părților recursurile declarate de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de circumscripție Chișinău – Casir Alexandru, de către inculpatul Haraba Andrian și de către avocatul acestuia Stăvilă Mihai prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2022, în cauza penală privindu-l pe

Haraba Andrian xxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 13.05.2019-13.02.2020;
2. Instanța de apel: 31.03.2020-03.02.2021;
24.12.2021-19.04.2022;
3. Instanța de recurs: 21.12.2022-07.11.2023.

a c o n s t a t a t:

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 13 februarie 2020 inculpatul Haraba Andrian a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.217¹ alin.(4) lit. d) Cod penal la 9 (nouă) ani închisoare, în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții și de a exercita o activitate legată de circulația legală a drogurilor pe un termen de 5 (cinci) ani.

Conform art.85 alin.(1) Cod penal, prin adăugarea părții neexecutate a pedepsei de 4 (patru) ani 11 (unsprezece) luni, stabilită prin sentința Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 30.05.2013, i s-a stabilit lui Haraba Andrian pedeapsa definitivă cu închisoare pe un termen de 13 (treisprezece) ani 11 (unsprezece) luni închisoare, în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții și de a exercita o activitate legată de circulația legală a drogurilor pe un termen de 5 (cinci) ani.

Prin aceiași sentință a fost recunoscut vinovat și condamnat și Frunze Vladislav t în baza art.217¹ alin.(4) lit. d) Cod penal în privința căruia decizia instanței de apel nu se contestă.

1.1. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Haraba Andrian, în perioada anilor 2018-2019, prin înțelegere prealabilă și de comun acord cu Frunze Vladislav, cât și alte persoane la moment neidentificate de către organul de urmărire penală, urmărind scopul obținerii de venit în rezultatul circulației ilegale a drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora, printr-o înțelegere prealabilă, împărțind rolurile, neavând autorizația corespunzătoare, cu scop de înstrăinare, asigurau producerea și/sau procurarea, păstrarea, expedierea, transportarea, distribuirea și punerea în circulație pe întreg teritoriul Republicii Moldova a drogurilor în proporții deosebit de mari.

În continuare, conform înțelegerii prealabile și începând cu anul 2018, a dobândit ilegal pentru păstrare, expediere, transportare, distribuire și punerea în circulație cu scop de înstrăinare pe teritoriul mun. Chișinău, cât și în alte regiuni ale Republicii Moldova, droguri în proporții deosebit de mari, pe care cu intenție unică, până la data de 25.03.2019, Haraba Andrian, le distribuia pentru realizare către consumatorii finali, cât și pentru ulterioara înstrăinare către alte persoane.

Astfel, Frunze Vladislav, în vederea realizării scopului criminal comun, primea de la alte persoane nestabilite la moment de către organul de urmărire penală, inclusiv și de la Haraba Andrian, droguri în proporții deosebit de mari pentru ulterioara realizare.

În perioada lunii februarie 2019, urmărind scopul comun și intenție unică de a obține beneficii în rezultatul realizării drogurilor, Frunze Vladislav, i-a transmis mijloace bănești lui Haraba Andrian, pentru care acesta i-a adus lui Frunze Vladislav, droguri și anume marijuană, în proporții deosebit de mari, care urma a fi comercializată către diferite persoane, cu obținerea pentru ambii a beneficiilor bănești.

Întru realizarea în continuare a scopului infracțional urmărit, Haraba Andrian, prin înțelegere prealabilă cu Frunze Vladislav, a înstrăinat către diferite persoane substanță stupefiantă, inclusiv la 25.02.2019 acesta a realizat contra sumei de 2 000 lei, către investigatorul sub acoperire, în cadrul achiziției de control, un pachetel de polietilenă, în interiorul căruia se afla o masă vegetală uscată de culoare verde, care conform raportului de expertiză judiciară nr.34/12/-1-R-748 din 12.03.2019, reprezintă substanță stupefiantă marijuană, în cantitate de 61,2 grame (masă uscată), iar după aceasta din banii primiți ca urmare a înstrăinării acestor droguri, Frunze Vladislav i-a transmis lui Haraba Andrian suma de 1 000 lei.

Urmărind același scop infracțional de a obține beneficii în rezultatul realizării drogurilor, Frunze Vladislav, inclusiv la 22.03.2019, a înstrăinat lui Guzun Aurel, substanță stupefiantă primită de la Haraba Andrian și anume - masă vegetală uscată care la 25.03.2019, a fost depistată și ridicată în cadrul efectuării percheziției corporale asupra lui Guzun Aurel și în automobilul acestuia de model „Skoda Superb”, cu numerele xxxxx și care conform raportului de expertiză judiciară nr.34/12/-1-R-1210 din 03.04.2019 reprezintă substanță stupefiantă marijuană, în cantitate de 1,084 grame (masă uscată).

Concomitent, urmărind același scop infracțional de păstrare și ulterioara înstrăinare a drogurilor, până la 25.03.2019, Frunze Vladislav a păstrat la domiciliul său din xxxxx , în diferite locuri, droguri în proporții deosebit de mari, pe care anterior le-a primit de la membrii acestei grupări, inclusiv de la Haraba Andrian și anume acesta a păstrat în două cutii metalice, masă vegetală uscată, mărunțită, de culoare verde-cafenie, care conform raportului de expertiză judiciară nr.34/12/-1-R-1211 din 16.04.2019, reprezintă marijuană, care se atribuie la categoria substanțelor stupefiante - în cantitate de 239,05 grame (masă uscată), cât și semințe mature ale plantei de cannabis (câneapă) în cantitate de 254,54 grame, care au fost stabilite și ridicate în cadrul percheziției efectuate de către organul de urmărire penală.

Acțiunile lui Haraba Andrian, au fost încadrate juridic conform art.217¹ alin.(4) lit. d) Cod penal - producerea, procurarea, păstrarea, transportarea, distribuirea și alte operațiuni ilegale cu droguri, săvârșite în scop de înstrăinare, în proporții deosebit de mari, reieșind din următoarele considerente.

2. Sentința menționată a fost atacată cu *apel* de către avocatul Ulinici Mariana în numele inculpatului Haraba Andrian, inculpatul Frunze Vladislav, avocatul Musteață Sergiu în numele inculpatului Frunze Vladislav și avocatul Babcinschi Nelly în numele inculpatului Haraba Andrian.

3. Prin decizia Curții de Apel Chișinău, din 03 februarie 2021, au fost respinse apelurile ca fiind nefondate, și menținută sentința fără modificări.

În temeiul cu art. 385 alin. (5) Cod dwe procedură penală, pedeapsa definitivă aplicată lui Haraba Andrian a fost redusă cu 233 (două sute treizeci și trei) zile, pentru perioada deținerii lui Haraba Andrian în Penitenciarul nr.13 - Chișinău, în calitate de prevenit, în perioada de la 26.03.2019 până la 13.02.2020, pentru încălcarea drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale.

3.1 În motivarea soluției adoptate instanța de apel, cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenții, utilității și veridicității raportată la declarațiile părților date în ședința de judecată și probele administrate, a constatat că, prima instanță corect a încadrat acțiunile inculpaților Frunze Vladislav și Haraba Andrian în baza art.217¹ alin.(4) lit. d) Cod penal - producerea, procurarea, păstrarea, transportarea, distribuirea și alte operațiuni ilegale cu droguri, săvârșite în scop de înstrăinare, în proporții deosebit de mari.

În contextul aprecierii conținutului probelor administrate la dosar, instanța de apel a respins ca fiind nefondate solicitările de apel formulate de inculpatul Frunze Vladislav referitor la excluderea calității de complice a lui Haraba Andrian la comiterea infracțiunii incriminate și solicitările de apel formulate de avocatul Ulinici Mariana în numele inculpatului Haraba Andrian și suplimentar de avocatul Babcinschi Nelly privind pronunțarea unei sentințe de achitare în privința inculpatului Haraba Andrian, deoarece vinovăția inculpatului Haraba Andrian în comiterea infracțiunii prevăzute de

art.217¹ alin.(4) lit. d) Cod penal a fost dovedită integral, nefiind stabilit nici un temei de pronunțare a unei sentințe de achitare, conform art.390 Cod de procedură penală.

Instanța de apel a reținut că, fapta inculpaților, manifestată prin păstrarea de droguri în proporții deosebit de mari, săvârșita în scop de înstrăinare, precum și înstrăinarea ilegală de droguri, săvârșita în proporții deosebit de mari, se încadrează în latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin.(4) lit. d) Cod penal, fiind dovedită integral, prin cumulul de probe administrate și cercetate în ședința de judecată.

La individualizarea pedepsei penale în privința inculpaților, prima instanță a respectat criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute la art.75 Cod penal, a ținut cont de limitele de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea prevăzută de art.217¹ alin.(4) lit. d) Cod penal.

La data de 02 februarie 2021 a fost înregistrată cererea depusă de inculpatul Haraba Andrian privind arestul preventiv și condițiile de detenție care afectează grav drepturile prevenitului.

Din materialele cauzei penale, instanța de apel a stabilit că, inculpatul Haraba Andrian s-a aflat în condiții de detenție provizorie contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale în perioada 26.03.2019-13.02.2020 (data pronunțării sentinței).

În temeiul art.385 alin.(5) Cod procedură penală, instanța de apel a decis ca pedeapsa definitivă aplicată lui Haraba Andrian prin sentință, să fie redusă cu 233 (două sute treizeci și trei) zile, pentru încălcarea drepturilor privind condițiile de detenție garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale din perioada 26.03.2019-13.02.2020.

4. Decizia instanței de apel a fost atacată cu *recurs ordinar* de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg, de către avocatul Babciński Nelly în numele inculpatului Haraba Andrian și de către inculpatul Frunze Vladislav.

4.1 Procurorul invocând incidența pct. 6) și 10) a dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei în partea aplicării mecanismului compensatoriu de reducere a pedepsei prevăzut la art.385 alin.(5) Cod de procedură penală în privința inculpatului Haraba Andrian, cu menținerea sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 13 februarie 2020.

În susținerea recursului procurorul a invocat că:

- din actele cauzei penale rezultă că, pe toată perioada deținerii sale în Penitenciarul nr.13, inculpatul Haraba Andrian nu a obiectat personal sau prin intermediul unui apărător asupra condițiilor în care era deținut, nu a solicitat îmbunătățirea condițiilor respective și nu a contestat sentința din 13 februarie 2020 - sub aspectul încălcării unor drepturi litigioase;

- în lipsa unui raport întocmit de instituția penitenciară în care s-a aflat prevenitul Haraba Andrian, instanța de apel nu se putea pronunța referitor la condițiile de detenție;

- aplicând mecanismul compensatoriu și calculând perioada compensată, după formula prevăzută la art.385 alin.(5) Cod de procedură penală - două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv, instanța de apel a ignorat această formulă de calcul, reducându-i inculpatului Haraba Andrian pedeapsa cu 233 zile, în condițiile în care perioada deținerii respectivului în Penitenciarul nr.13 mun. Chișinău, până la pronunțarea sentinței, a constituit 325 zile.

4.2 Avocatul Babcinschi Nelly în numele inculpatului Haraba Andrian, invocând incidența art.427 alin.(1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

În susținerea recursului declarat de către avocatul Babcinschi Nelly în numele inculpatului Haraba Adrian, s-a invocat că:

- inculpatul Haraba Adrian a fost eliberat din detenție condiționat înainte de termen la data de 20.12.2018 și reținut pe cauza penală, la data de 26.03.2019. Fiind la libertate timp de 3 luni și 11 zile, el este învinuit și condamnat pentru o perioadă „începând cu anul 2018” sau „în perioada anilor 2018–2019”, aceste însă nu corespund realității și nu sunt veridice;

- prin procesul-verbal de percheziție la domiciliul lui Haraba Adrian nu s-a depistat nimic. Organul de urmărire penală, și nici instanțele de judecată nu au demonstrat faptul că Haraba Adrian a distribuit sau realizat substanțe narcotice și nicidecum nu se demonstrează intenția sau scopul lui Haraba Adrian de a realiza sau a le distribui;

- la examinarea cauzei nu a fost audiată nici o persoană care ar declara că Haraba Adrian i-ar fi distribuit sau vândut vreun gram de substanță narcotică;

- învinuirea lui Haraba Adrian este bazată doar pe declarațiile lui Frunze Vladislav, care ulterior s-a dezis de aceste declarații, motivând că a pus mai presus securitatea fiului, și a dat declarații împotriva lui Haraba Adrian. Consideră că nu a procedat corect;

- instanța urma să-și manifeste rolul activ la aflarea adevărului, astfel, să aibă în vedere că, nu au fost ridicate direct de la Haraba Andrian careva date concrete sau mijloace de probă, acesta fiind recunoscut vinovat doar în baza unor convorbiri telefonice selectate de acuzare în modul cel mai convenabil acestuia;

- din cumulul de probe administrate nu a fost dovedit faptul păstrării și înstrăinării nemijlocit de către inculpatul Haraba Andrian a drogurilor;

- instanțele au constatat că inculpatul primea sume de bani nemijlocit pentru activitatea infracțională, însă nu au constatat rolul activ al inculpatului în realizarea acțiunilor descrise și incriminate;

- reieșind din probele administrate, vina lui Haraba Andrian nu este demonstrată, iar faptele dovedite prin intermediul investigatorului sub acoperire, nu au o careva putere juridică și nu sunt confirmate;

- sentința este bazată în exclusivitate doar pe probele obținute în urma efectuării măsurilor speciale de investigații, care de altfel sub nici o formă nu demonstrează

vinovăția inculpatului. În momentul reținerii la inculpat nu au fost găsite careva substanțe narcotice, mijloace financiare provenite din vânzarea drogurilor și nici alte obiecte interzise. Astfel, probele din dosar nu confirmă vinovăția inculpatului Haraba Andrian în comiterea infracțiunii imputate, deoarece martorii acuzării sunt colaboratori ai Secției Antidrog din cadrul MAI, care au investigat cazul. Învinuirea se bazează doar pe presupuneri și doar reaprecierea în mod corespunzător a probelor, ar demonstra cu certitudine nevinovăția inculpatului în fapta încriminată;

- instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor argumentelor părții apărării;

- perioada de detenție din 26.03.2019-13.02.2020 se calculează cu 323 zile.

Reieșind din prevederile art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, instanța de apel era obligată să reducă perioada de detenție în felul următor - $323 \times 2 = 646$ zile;

- soluția adoptată de instanța de apel contravine celor menționate supra și a avut loc o încălcare esențială a legii procesual-penale, fiind prezentă eroare de drept stipulată la art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală.

4.3 Inculpatul Frunze Vladislav, invocând în recurs incidența dispozițiilor art.427 Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel invocând că acțiunilor sale s-a dat o apreciere și calificare greșită, nu a fost soluționat fondul cauzei și instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel.

5. *Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 15 noiembrie 2021, au fost respinse ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de către avocatul Babcsinschi Nelly în numele inculpatului Haraba Andrian și de către inculpatul Frunze Vladislav. A fost admis recursul ordinar declarat de către acuzatorul de stat, casată parțial decizia Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2021, în partea aplicării prevederilor art.385 alin.(5) Cod de procedură penală și dispusă rejudecarea cauzei de către Curtea de Apel Chișinău în această parte. În rest decizia contestată a instanței de apel, a fost menținută.*

5.1 În argumentarea deciziei instanța de recurs a indicat că, în decizia pronunțată, instanța de apel a concluzionat încălcarea condițiilor de detenție în privința inculpatului Haraba Andrian, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței CtEDO și a dispus reducerea pedepsei stabilite prin sentință - cu 233 zile, pentru perioada deținerii lui A. Haraba în Penitenciarul nr.13, mun. Chișinău, în calitate de prevenit, în perioada 26.03.2019 - 13.02.2020, și anume, în lipsa datelor cu privire la descrierea detaliată a condițiilor care afectează grav drepturile, în lipsa probelor care ar confirma faptul aflării lui Haraba Andrian în perioada deținerii în condiții de detenție care nu corespund minimului necesar pentru deținerea în custodia statului, dacă ar fi înaintat careva plângeri în adresa administrației penitenciarului unde a fost deținut, sau în adresa avocatului poporului, cât și în lipsa probelor că - în perioada detenției în Penitenciarul nr.13 Chișinău, celulele în care se deținea Haraba Andrian, erau suprapopulate.

6. Prin decizia Curții de Apel Chișinău, din 19 aprilie 2022, a fost admisă parțial cererea inculpatului Haraba Andrian privind reducerea pedepsei conform art.385 alin.(5) Cod de procedură penală.

A fost constatată deținerea în Penitenciarul nr.13 mun. Chișinău a prevenitului Haraba Andrian în perioada 28.03.2019-13.02.2020, ce constituie 321 (trei sute douăzeci și unu) zile, în condiții contrare garanțiilor prevăzute de art.3 CEDO și cu titlu de compensație, în conformitate cu art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, pedeapsa cu închisoare aplicată prin sentință, a fost redusă cu 321 (trei sute douăzeci și una) zile.

În rest, cererea inculpatului Haraba Andrian cu privire la condițiile de deținere în Penitenciarul nr.13 mun. Chișinău, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

6.1 În motivarea soluției adoptate, ținând cont de decizia Curții Supreme de Justiție din 15.11.2021, instanța de apel s-a expus doar referitor la cererea inculpatului Haraba Andrian, de aplicare a prevederilor art.385 alin.(5) Cod de procedură penală.

Astfel, cu referire cerința avocatului Stavilă Mihail privind aplicarea prevederilor art.385 alin.(5) Cod de procedură penală în privința inculpatului, instanța de apel a reținut constatarea încălcării drepturilor privind condițiile de detenție în Penitenciarul nr.13 mun. Chișinău, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, or, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului sancționează tortura și tratamentele sau pedepsele inumane ori degradante, indiferent de circumstanțe și de comportamentul victimei.

Instanța de apel a reținut că, potrivit raportului/informației nr.7/s-249/21 din 18.05.2021 prezentat de administrația Penitenciarului nr.13 mun. Chișinău privind condițiile de detenție a lui Haraba Andrian (f.d.17, 18 vol. III), ultimul s-a deținut în penitenciar în perioada 28.03.2019 - 28.03.2019, în celula 81 cu 12 paturi și suprafața de 23,8 m²; 28.03.2019 - 27.12.2019, în celula 55 cu 4 paturi și suprafața de 8,8 m²; 27.12.2019 -28.12.2019, în celula 72 cu 8 paturi și suprafața de 18,4 m²; 28.12.2019-11.02.2020, în celula 55 cu 4 paturi și suprafața de 8,8 m²; 11.02.2020-24.08.2020, în celula 02 cu 4 paturi și suprafața de 10,7 m²; 24.08.2020 - 24.08.2020, în celula 146 cu 4 paturi și suprafața de 9,2 m²; 24.08.2020 - 25.03.2021, în celula 153 cu 4 paturi și suprafața de 9,4 m², prin ce se constată că, inculpatul Haraba Andrian nu a fost asigurat cu spațiu de cazare în mărime nu mai mică de 4 metri pătrați, pe parcursul întregii perioade de deținere în Penitenciarul nr.13 mun. Chișinău.

Din informația oferită de instituția penitenciară respectivă rezultă că, pe perioada deținerii inculpatului Haraba Andrian în Penitenciarul nr.13 mun. Chișinău, acestuia nu i s-a oferit suprafața locativă din celule - în corespundere cu normele stabilite (nu mai puțin de 4 m² per. persoana), instanța de apel a reținut că, celulele în care s-a deținut inculpatul vizat au fost suprapopulate, iar suprapopularea celulei este apreciată de către jurisprudența CtEDO ca încălcare a garanțiilor oferite de către art.3 CEDO.

În atare situație, instanța de apel a constatat că, detenția lui Haraba Andrian, în Penitenciarul nr.13 mun. Chișinău a depășit nivelul de suferință inerent detenției și a

atins pragul de severitate contrar legislației naționale și internaționale la care Republica Moldova este parte, fiind calificată ca tratament inuman și degradant.

Conform comunicatului nr.7/s-249/21 din 18.05.2021 prezentat de administrația Penitenciarului nr.13 mun. Chișinău, raportat la datele dosarului penal, inculpatul Haraba Andrian sa aflat în detentei din 28.03.2019 până la 25.03.2021, însă pe cazul dat, în arest preventiv inculpatul Haraba Andrian s-a aflat de la data de 28.03.2019 până la data pronunțării sentinței de către instanța de fond, adică 321 zile de arest preventiv.

Pornind de la prevederile art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, în conformitate cu care, reducerea pedepsei se va calcula - două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv, rezultă că, Haraba Andrian beneficiază de reducerea pedepsei cu 321 zile.

Prin urmare, termenul de pedeapsă definitivă stabilit inculpatului Haraba Andrian prin sentința instanței de fond și menținută de instanța de apel, sub formă de 13 ani 11 luni de închisoare în penitenciar de tip închis, urmează a fi redus cu 321 zile, drept compensarea timpului în care a fost deținut în Penitenciarul nr.13 mun. Chișinău în condiții contrare garanțiilor oferite de art.3 CEDO.

Instanța de apel a respins ca fiind neîntemeiată și lipsită de cadrul legal cerința apărătorului în ce privește considerarea aflării inculpatului în stare de arest preventiv până la pronunțarea deciziei Curții de Apel Chișinău la 03.03.2021, or, acestea contravin prevederilor stipulate la art.186 Cod de procedură penală, cât și constatărilor relevante a Curții Constituționale expuse în Hotărârea nr.3 din 23.02.2016, privind excepția de neconstituționalitate a art.186 alin.(3), (5), (8) și (9) Cod de procedură penală (termenul arestului preventiv, Sesizarea nr.7g/2016).

7. Decizia instanței de apel este atacată cu *recurs* de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Casir Alexandru, de către inculpatului Haraba Andrian și de către avocatul acestuia Stăvilă Mihai.

7.1 Procurorul Casir Alexandru, invocând incidența art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri (fără agravarea situației inculpatului) în partea aplicării mecanismului compensatoriu de reducere a pedepsei prevăzut la art.385 alin.(5) Cod de procedură penală în privința inculpatului Haraba Andrian.

În susținerea recursului procurorul a invocat că:

- instanța de apel s-a expus doar la cererea inculpatului de aplicare a art.385 Cod de procedură penală, neindicând/neexpunând-u-se asupra apelului inculpatului și al avocaților, nu a indicat în dispozitiv dacă menține sentința în fapt și în drept, contrar cernitelor art.415 alin.(1) Cod de procedură penală, potrivit cărora instanța de apel urma să adopte decizia: respinge apelul, *menținând hotărârea atacată* ori admite apelul.

7.2 Inculpatul Haraba Andrian neinvocând careva prevăzut la art.427 Cod de procedură penală, a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei cu pronunțarea unei noi hotărâri, ori dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

În susținerea recursului inculpatul a invocat că:

- instanța de apel nu a luat în considerare toată perioada aflării sale în arest preventiv din 25.03.2019 până în 03.02.2021 - 3 ani 10 luni 10 zile, fiind deținut în condiții precare în Penitenciarul nr.13 unde nu i s-a respectat minimul de 4 m² destinați unei persoane, revenindu-i doar suprafața de 2,6 m² .

7.3 Avocatul Stăvilă Mihai în numele inculpatului Haraba Andrian, a declarat recurs, invocând temeiul din art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care pedeapsa aplicată lui Haraba Andrian să fie redusă cu 642 de zile.

În motivarea recursului avocatul a invocat că:

- deși, în partea motivată a deciziei, instanța de apel corect a evidențiat că, potrivit art.385 alin.(5) Cod de procedură penală - pedeapsa se reduce cu două zile pentru o zi de detentei, totuși, în partea dispozitivă nu aplică calculul prevăzut de lege și reduce pedeapsa doar cu o zi pentru o zi, or, Curtea urma să aplice o reducere de 642 de zile.

8. Judecând recursurile în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, completul de judecată consideră că acestea urmează a fi admise din următoarele considerente.

Conform prevederilor Legii nr.246 din 31.07.2023 în vigoare din 01 septembrie 2023, pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție), art. XI alin.(3) - recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Totodată, din textul legii menționate, rezultă că procedura de judecare a recursurilor depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data în vigoare a acestei legi, urmează să fie efectuată conform noilor modificări introduse în prevederile Codului de procedură penală, în vigoare din 01 septembrie 2023.

Conform prevederilor art.435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, (în redacția Legii nr.246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023), judecând recursul instanța de recurs este în drept să admită recursul și să dispună rejudecarea de către instanță de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanță de recurs.

Potrivit art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contravine dispozitivului hotărârii, acesta este expus neclar.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub acest aspect, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, este pertinent în speța dată temeiul pentru recurs invocat de recurenți și prevăzut de art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, în vigoare până la modificările introduse prin Legea nr.246 din 31.07.2023, și anume, *că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.*

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată admiterea erorilor de drept, de natură să afecteze echitatea desfășurării procesului și care au avut drept consecință adoptarea unei hotărâri neîntemeiate.

Analizând textul deciziei contestate, prin prisma argumentelor și temeiurilor de casare invocate în recursuri, completul de judecată constată că criticile aduse de către titularii cererilor de recurs și-au găsit confirmare, iar hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, din considerentele ce urmează.

Potrivit art.436 alin.(2) Cod de procedură penală, pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea recursului.

Conform art.419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător.

În speță, instanța de recurs constată că, deși prevederile legale citate sunt obligatorii, la rejudecarea cauzei au fost ignorate.

De altfel, ținând cont de criticile din recursuri, invocate prin prisma art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, completul de judecată menționează că, în decizia pronunțată la 19 aprilie 2022, instanța de apel nu a îndeplinit indicațiile date de către Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție prin decizia din 15 noiembrie 2021, care, potrivit art.436 alin.(2) Cod de procedură penală, sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea recursului.

Astfel, în decizia instanței de recurs de remitere a cauzei la rejudecare au fost date indicații clare, în privința cărora, la o nouă rejudecare instanța de apel urma să se expună și să țină cont, însă, contrar acestor indicații, aspectele evidențiate au fost lăsate fără soluționare sau examinate superficial, mai mult - au fost admise aceleași erori de drept.

Analizând textul deciziei contestate, în raport cu argumentele recurenților, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, în decizia sa din 19 aprilie 2022, instanța de apel nu a îndeplinit indicațiile date de către Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție prin decizia din 15 noiembrie 2021, eronat ajungând la concluzia de a reduce cu 321 (trei sute douăzeci și una) zile perioada de deținere a lui Haraba Andrian în Penitenciarul nr.13 mun. Chișinău în calitate de prevenit în perioada 28.03.2019-13.02.2020, în condiții contrare garanțiilor prevăzute de art.3 CEDO.

În urma verificării legalității și temeiniciei hotărârii atacate, instanța de recurs reține că, instanța de apel a admis parțial cererea inculpatului Haraba Andrian privind

reducerea pedepsei penale în temeiul art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, constatând deținerea lui Haraba Andrian în Penitenciarul nr.13 mun. Chișinău în calitate de prevenit în perioada 28.03.2019-13.02.2020, ceea ce constituie 321 (trei sute douăzeci și unu) zile, în condiții contrare garanțiilor prevăzute de art.3 CEDO și cu titlu de compensație, în conformitate cu art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, pedeapsa cu închisoare aplicată prin sentință, a fost redusă cu 321 (trei sute douăzeci și una) zile.

Potrivit părții descriptive a deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2022, instanța de recurs atestă că, instanța de apel a stabilit că, inculpatul Haraba Andrian a fost deținut în Penitenciarul nr.13 mun. Chișinău în calitate de prevenit, în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, pe perioada de la 28.03.2019 până la 13.02.2020.

Totodată, instanța de apel, a dispus reducerea din termenul de pedeapsă definitivă stabilit inculpatului Haraba Andrian prin sentința instanței de fond și menținută de instanța de apel - cu 321 zile, drept compensare pentru timpul în care sa deținut în Penitenciarul nr.13 mun. Chișinău, în condiții contrare garanțiilor oferite de art.3 CEDO.

Prevederile art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, stipulează că, în cazul constatării încălcării drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, reducerea pedepsei se va calcula în felul următor: două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv..

Prin urmare, completul de judecată constată că, instanța de apel aplicând mecanismul compensatoriu și calculând perioada compensată, după formula prevăzută la art.385 alin.(5) Cod de procedură penală - două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv, instanța de apel ignorând această formulă de calcul, eronat a calculat și eronat a redus din termenul de pedeapsă, stabilit inculpatului Haraba Andrian prin sentința instanței de fond, zilele în care acesta a fost deținut în calitate de prevenit în Penitenciarul nr.13 mun. Chișinău, în perioada de la 28.03.2019 până la 13.02.2020.

Generalizând cele expuse supra, în speță, și-a găsit confirmare temeiul prevăzut în art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată, deoarece erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs, fiindcă instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza, substituind instanța care a judecat apelul.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art.436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia - să înlăture erorile menționate, în partea aplicării art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, să tina seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate, să-și argumenteze clar concluziile în decizia adoptată, să aprecieze toate circumstanțelor cauzei și să emită o soluție clară și motivată, ținând cont de

motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CtEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art.417 Cod de procedură penală.

9. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Admite recursurile declarate de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de circumscripție Chișinău – Casir Alexandru, de către inculpatul Haraba Andrian și de către avocatul acestuia Stăvilă Mihai, casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2022, în cauza penală în privința lui *Haraba Andrian xxxxx*, cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Președinte

Țurcan Anatolie

Judecători

Talpă Boris

Eremciuc Ghenadie

Parfeni Oxana

Donos Aliona